

СТАНДАРТИЗОВАНА ПРОГРАМА
підготовки та підвищення рівня кваліфікації секретарів судового засідання
Верховного Суду

ЗАГАЛЬНИЙ РОЗДІЛ <i>(інтерактивні лекції)</i>	
2 академічні години	Застосування норм Конституції України як норм прямої дії
2 академічні години	Верховенство права як засада судочинства в умовах воєнного стану
2 академічні години	Верховенство права відповідно до стандартів ЄС
2 академічні години	Загальні принципи права ЄС в контексті доктрини верховенства права
2 академічні години	Європейські стандарти політичної неупередженості державних службовців у судах
2 академічні години	Національна безпека. Організаційні та правозабезпечувальні механізми протидії колабораційній діяльності
2 академічні години	Діяльність органів та установ системи правосуддя. Вища рада правосуддя – колегіальний, незалежний, конституційний орган державної влади та суддівського врядування. Особливості формування та основні напрями роботи Вищої кваліфікаційної комісії суддів України. Державна судова адміністрація України та її територіальні управління. Органи суддівського самоврядування. Національна школа суддів України. Міжнародний досвід діяльності державних інституцій системи правосуддя
2 академічні години	Міжнародне правосуддя: органи, механізми. Правова регламентація співробітництва України з міжнародним кримінальним судом: стан та перспективи розвитку
2 академічні години	Вступ до права ЄС: адаптація законодавства України та судової практики в перехідний період
2 академічні години	Архітектура права ЄС та його вплив на національну правову систему України
2 академічні години	Незалежність судової влади за стандартами ЄС та шляхи впровадження в Україні
2 академічні години	Незалежність та неупередженість судової влади як засадничий принцип правосуддя Європейського Союзу
2 академічні години	Вплив інтеграційного права ЄС в тлумаченні Суду Справедливості на судочинство України в світлі прогнозованого членства в ЄС
2 академічні години	Незалежність судової влади у праві ЄС: практика Суду Справедливості
2 академічні години	Концепція та принципи ефективного доступу до правосуддя в праві Європейського Союзу
2 академічні години	Структура Суду Європейського Союзу та його повноваження: юрисдикція, порядок звернення та особливості провадження, преюдеційне рішення
2 академічні години	Право ЄС та практика Суду Справедливості ЄС у сфері сімейних відносин
2 академічні години	Персональні дані: баланс захисту та безпеки в правовому полі Європейського Союзу
2 академічні години	Транскордонне співробітництво у сфері захисту персональних даних
2 академічні години	Правова регламентація збору та захисту персональних даних в ЄС: генеза становлення та імплементаційні процеси права ЄС в Україні

2 академічні години	Фундаментальні права та забезпечення їх ефективного захисту в ЄС
2 академічні години	Екстрадиційні процедури: практика Суду справедливості ЄС та її використання в правосудді України
2 академічні години	Захист прав дитини за стандартами ЄС
2 академічні години	Боротьба з торгівлею людьми в умовах воєнного стану та євроінтеграційні зобов'язання України: чого чекає ЄС від правосуддя
2 академічні години	“Заборона катування” у праві ЄС
2 академічні години	Розвиток судової системи в умовах Європейської інтеграції: проблемні питання адаптації змін українського законодавства до законодавства Європейського Союзу
2 академічні години	Антикорупційна політика Європейського Союзу та її вплив на правозастосовну практику України: Директиви та правові позиції Суду справедливості ЄС
2 академічні години	Дотримання вимог антикорупційного законодавства. Актуальні питання запобігання та протидії корупції в Україні. Формування антикорупційної стратегії в судах. Відповідальні особи за запобігання та виявлення корупції
4 академічні години	Правове регулювання конфлікту інтересів у сфері правосуддя. Законодавчі обмеження для суб'єктів, на яких поширюється дія Закону України “Про запобігання корупції”. Відповідальність за порушення антикорупційного законодавства. Міжнародне співробітництво під час кримінального провадження: теорія і практика. Практика Європейського Суду щодо корупційних правопорушень, ознаки провокації та неправомірної вигоди
2 академічні години	Особливості роботи системи електронного декларування. Практичні аспекти заповнення декларацій. Фінансовий контроль (подання декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування)
2 академічні години	Запобігання та протидія легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинними шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення
2 академічні години	Правовий статус секретарів судового засідання Верховного Суду. Порядок прийому та звільнення з посади згідно із Законом України “Про державну службу”. Вимоги, що пред'являються до осіб, призначених на посади секретарів судового засідання. Умови проходження служби в суді. Відповідальність секретаря судового засідання згідно з трудовим законодавством та законодавством, що регулює проходження державної служби
2 академічні години	Професійний розвиток працівників апаратів судів: потреби у навчанні та планування навчання у судах. Персональна ефективність державних службовців: критерії та параметри професійного розвитку. Складання індивідуальних програм підвищення рівня професійної компетентності. Порядок визнання документів та результатів навчання за програмами підвищення кваліфікації. Нарахування кредитів ЄКТС. Порядок, умови та особливості проходження щорічного оцінювання результатів службової діяльності державного службовця.
2 академічні години	Процесуальні засади діяльності секретарів судового засідання. Методика роботи секретаря судового засідання з матеріалами судових справ. Підготовча частина судового засідання. Методи та засоби уникнення зловживань зі сторони учасників судового процесу
2 академічні години	Дотримання вимог Інструкції з діловодства Верховного Суду

години	
2 академічні години	Етика працівників апаратів судів: міжнародні стандарти та національне регулювання. Етичні основи судової діяльності та професійна етика працівників апарату суду. Правила поведінки працівника суду, затверджені рішенням Ради суддів України № 72 від 24.12.2020. Дрескод. Етика спілкування працівників суду. Етика спілкування в соціальних мережах. Інформаційна гігієна
2 академічні години	Окремі аспекти доброчесності
2 академічні години	Державна політика цифрового розвитку. Цифрова грамотність та цифрова гігієна працівників апарату суду як умова використання онлайн-формату в системі державного управління
2 академічні години	Основи побудови ефективної команди (тімблдінг). Запобігання та вирішення конфліктів. Командна робота та взаємодія. Внутрішня комунікація у воєнний та післявоєнний період
2 академічні години	Психологічна адаптація в умовах війни
2 академічні години	Психологічні особливості комунікативної компетенції. Техніки безконфліктного спілкування та керування конфліктом
2 академічні години	Психологічні аспекти профілактики професійного вигорання працівників апарату суду
2 академічні години	Інформаційна війна – як вийти переможцем
2 академічні години	Попередження та протидія мобінгу (травлі)
2 академічні години	Мобінг: правовий аспект та психологічні стратегії подолання
2 академічні години	Вплив стресу та розвиток життєстійкості особистості
2 академічні години	Основи особистісного зростання
2 академічні години	Комунікація з учасниками бойових дій
2 академічні години	Психологічні аспекти ефективної організації співробітників
2 академічні години	Стратегії підтримки психічного здоров'я у період змін
2 академічні години	“Почну з понеділка” або як впоратися з синдромом відкладання?
2 академічні години	Вплив соціальних мереж на емоційне самопочуття людини: інструменти захисту
2 академічні години	Як зменшити упередженість у прийнятті рішень?
2 академічні години	Як реагувати на маніпуляції сторін і свідків?
2 академічні години	Психологічна природа конфліктів у судовому процесі
2 академічні години	Взаємодія секретаря судового засідання з громадянами, учасниками судових засідань, представниками медіа, громадськими активістами. Практичні поради під час кризової комунікації
4 академічні години	Порядок дій працівників апарату суду у надзвичайних ситуаціях та в умовах воєнного стану. Рекомендації Ради суддів України щодо роботи судів в умовах воєнного стану. Евакуація з небезпечної зони

2 академічні години	Кваліфіковані електронні довірчі послуги. Типи електронних ключів та електронних печаток, порядок роботи з ними
2 академічні години	Правовий статус осіб з інвалідністю. Загальні поняття про людей з інвалідністю та інвалідність. Особливості спілкування працівників апарату суду з особами, які мають інвалідність, зокрема, з порушеннями зору, слуху, психічними та інтелектуальними розладами. Уроки особливого етикету. Доступність будівель і приміщень судів для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення. Інклюзивний суд та шляхи його розвитку
2 академічні години	Запровадження сервісів для вразливих користувачів суду. Особливості комунікації з учасниками бойових дій, особами, які отримали поранення або психологічні травми внаслідок бойових дій
2 академічні години	Ефективне управління часом (тайм-менеджмент). Планування та досягнення мети. Методики оптимізації робочого часу, побудова стратегії кар'єрного зростання та саморозвитку. Організація робочого часу в умовах воєнного стану
2 академічні години	Гендерні аспекти у роботі суду
2 академічні години	Впровадження інструментів діджиталізації, застосування сучасних інформаційних технологій в органах судової влади
2 академічні години	Алгоритмізація рутинних процесів: як уникати помилок у великому документообігу (використання чек-листів і шаблонів для зменшення технічних помилок)
2 академічні години	Концепція побудови Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи. Робота в ЄСІТС: модулі “Електронний суд”, “Електронне діловодство”, “Фіксація судового засідання технічними засобами”. Робота з електронною справою. Можливості та особливості АСДС. Організація роботи з Єдиним державним реєстром судових рішень, форми контролю за направленням рішень суду до реєстру
2 академічні години	Положення про порядок функціонування окремих підсистем (модулів) Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи, затверджене рішенням Вищої ради правосуддя 17.08.2021 № 1845/0/15-21 (у редакції від 05.09.2024). Положення про автоматизовану систему документообігу суду, затверджене рішенням Ради суддів України 11.11.2024 № 39 (у редакції рішення РСУ від 26.03.2025 № 15, погодженими наказом ДСА України від 31.03.2025 № 119). Рішення Ради суддів України від 05.08.2022 № 26 “Щодо рекомендацій по оптимізації коштів та підвищення рівня використання інструментів електронного судочинства”
2 академічні години	Фіксування закритого судового процесу за допомогою технічних засобів. Порядок роботи з технічними засобами відеозапису ходу та результатів процесуальних дій, проведених у режимі відеоконференції під час судового засідання. Протокольна форма фіксації судового процесу у випадках неможливості фіксування за допомогою технічних засобів. Роздруківка технічного запису судового засідання. Дистанційна участь особи в судовому засіданні
2 академічні години	Особливості організації судових засідань у справах, пов'язаних з державною таємницею та комерційною інформацією (як забезпечувати режим доступу до матеріалів із грифом та конференційних документів, що становлять комерційну таємницю)
2 академічні години	Зміни до Інструкції щодо роботи з технічними засобами фіксування судового засідання, затвердженої Наказом ДСА України від 06.06.2022 № 156. Розділ VI “Бронювання залів судових засідань інших судів для проведення відеоконференцій” (набули чинності 01.08.2023)

2 академічні години	Створення електронних документів. Дотримання вимог Законів України “Про електронні документи та електронний документообіг”, “Про електронні довірчі послуги” та вимог Порядку роботи з електронними документами у діловодстві та їх підготовки до передавання на архівне зберігання реєстрація, сканування, обмін процесуальних документів, що надійшли через підсистему “Електронний суд”. Електронний цифровий підпис та правила його використання в суді
2 академічні години	Обмін електронними документами між судом і учасниками судового процесу за допомогою підсистеми “Електронний суд”. Надсилання повідомлень, судових повісток та інших процесуальних документів учасникам судового процесу. Відображення судових повісток у застосунку “Дія”. Проблемні питання обміну електронними документами між судом та учасниками судового процесу
2 академічні години	Судові виклики та повідомлення. Питання надсилання через контакт-центр повідомлень, судових повісток, судових повісток-повідомлень та інших процесуальних документів або їх вебадрес в ЄДР судових рішень учасникам судового процесу та іншим особам за допомогою електронної пошти або інших засобів зв’язку (зокрема мобільного). Питання розміщення на вебпорталі оголошень про виклик в суд осіб. Судові виклики та повідомлення учасників судових справ, які проживають на території проведення бойових дій або на тимчасово окупованих територіях: законодавче регулювання та проблеми практичної реалізації. Оцінка належності повідомлення особи про дату та час розгляду справи
2 академічні години	Порядок видачі для ознайомлення судових справ і копій документів. Відновлення матеріалів справ та проваджень знищених або пошкоджених під час ознайомлення учасниками судового розгляду. Справа-замінник, особливості її оформлення
2 академічні години	Організація роботи з документами, які містять службову інформацію з грифом “Для службового користування”, “Таємно” (реєстрація, облік, виготовлення, зберігання). Види інформації та порядок роботи з ними. Дотримання вимог Типової інструкції про порядок ведення обліку, зберігання, використання і знищення документів та інших матеріальних носіїв інформації, що містять службову інформацію. Формування в суді переліку документів, що містять службову інформацію
2 академічні години	Мережа інтернет. Принципи її функціонування
2 академічні години	Безпека в інформаційному просторі: як відрізнити правдиву інформацію від неправдивої, фільтрування неправдивої інформації, користування офіційними джерелами інформації, протидія фейкам
2 академічні години	Основи кібербезпеки. Практичні поради для працівників апарату суду.
2 академічні години	Цифровізація правосуддя та застосування технологій штучного інтелекту. Допоміжні онлайн-сервіси для юристів
2 академічні години	Практичні аспекти використання технологій штучного інтелекту в юридичній сфері
2 академічні години	Процесуальні строки розгляду справ (співвідношення розумного строку розгляду справи за практикою ЄСПЛ із процесуальною практикою в Україні)
2 академічні години	Застосування заходів процесуального примусу в судовому процесі
2 академічні години	Підготовча частина судового засідання: учасники процесу, перевірка явки в судове засідання, виведення свідків із залу суду. Правила ведення журналів судових засідань. Процесуальні вимоги до ведення протоколу судового засідання. Специфіка складання та оформлення протоколів про

	окремі процесуальні дії. Ведення протоколу судового засідання при допиті експерта в суді
2 академічні години	Судові рішення. Вручення судового рішення. Набрання чинності процесуальних документів. Порядок посвідчення копій судових документів
2 академічні години	Сучасні правила функціонування ефективної команди: суддя, помічник судді, секретар судового засідання. Розподіл обов'язків між помічником судді та секретарем судового засідання
2 академічні години	Особливості застосування у судовій системі законів України “Про звернення громадян” та “Про доступ до публічної інформації”
2 академічні години	Медіація як спосіб запобігання і вирішення спорів та зменшення надмірного робочого навантаження в судах. Процедура медіації у світовій практиці. Навички діалогу та медіації для потреб державної служби
2 академічні години	Застосування Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та практики Європейського суду з прав людини в національній судовій практиці
2 академічні години	Докази та доказування в судочинстві. Електронні докази та питання, що виникають при їх використанні. Порядок приймання, зберігання та знищення речових доказів у справі
2 академічні години	Доступ до публічної інформації. Огляд національної судової практики та практики Європейського суду з прав людини
2 академічні години	Представництво інтересів у судах. Процесуальні права учасників процесу. Зловживання процесуальними правами: актуальна судова практика
2 академічні години	Закон України “Про судовий збір”: визначення розміру, порядок сплати та повернення судового збору, його відстрочення та розстрочення, зменшення розміру та звільнення від сплати судового збору. Порядок проведення перевірки зарахування судового збору до спеціального фонду Державного бюджету України. Розподіл судових витрат між сторонами. Процесуальні витрати, витрати на правову допомогу. Правильність розрахунку ціни позову відповідно до чинного законодавства
2 академічні години	Закон України “Про адміністративну процедуру” та його вплив на здійснення адміністративного судочинства
2 академічні години	Порядок виконання міжнародних договорів з питань надання правової допомоги щодо вручення документів, отримання доказів та визнання і виконання судових рішень. Оформлення документів при виконанні міжнародних договорів і конвенцій щодо надання правової допомоги у справах. Порядок вручення судових документів за кордоном
2 академічні години	Порядок призначення та проведення судової експертизи. Обов'язкове призначення судової експертизи. Види судових експертиз, строки проведення та нормативне встановлення їх вартості
2 академічні години	Особливості провадження у справах за участю іноземних осіб
2 академічні години	Принцип пріоритетності захисту національної безпеки: особливості застосування судами в умовах воєнного стану (практика адміністративних судів)
2 академічні години	Особливості розгляду кримінального провадження, що містить відомості, що становлять державну таємницю
2 академічні години	Особливості здійснення судового розгляду у спеціальному кримінальному провадженні
2 академічні години	Практика вирішення публічно-правових спорів щодо реалізації особою конституційного права власності на землю (ст. 13 Конституції України)
2 академічні години	Застосування судом ефективного способу захисту порушеного права. Актуальна практика Верховного Суду
2 академічні години	Особливості підготовки проєктів процесуальних документів у

години	провадженнях щодо застосування примусових заходів медичного характеру. Проблемні питання кваліфікації дій особи при застосуванні примусових заходів медичного характеру
2 академічні години	Підстави та порядок перегляду судових рішень за нововиявленими або виключними обставинами
2 академічні години	Позовна давність. Порядок обчислення. Наслідки спливу
2 академічні години	Застосування практики Європейського суду з прав людини в національному судочинстві
2 академічні години	Процесуальні строки в кримінальному провадженні та порядок їх обчислення. Підстави поновлення пропущених процесуальних строків
2 академічні години	Практика Верховного Суду у кримінальних провадженнях про злочини проти національної безпеки
2 академічні години	Визначення воєнних злочинів у міжнародному кримінальному праві. Розмежування понять “військовий” і “воєнний” злочин. Кваліфікація військових і воєнних злочинів. Проблеми кваліфікації військових злочинів. Розмежування понять “державна зрада” та “колабораційна діяльність”. Цивільний позов у справах, пов’язаних із воєнними злочинами
2 академічні години	Закриття кримінального провадження в разі смерті винної особи під час досудового розслідування та під час судового розгляду, а також у разі смерті виправданної особи Закриття кримінального провадження на підставі п.10 ч.1 ст. 284 КПК України
2 академічні години	Кримінальна відповідальність за катування згідно із законодавством України. Стратегія протидії катуванням у системі кримінальної юстиції
2 академічні години	Відповідальність держави в майнових відносинах: теоретичний аспект та аналіз судової практики
2 академічні години	Виконання судових рішень. Органи примусового виконання рішень. Оскарження дій виконавчої служби, приватного виконавця. Проблеми виконання судових рішень в соціальних та пенсійних публічно-правових спорах. Виконання рішень іноземних судів в Україні. Електронні виконавчі документи: порядок видачі та пред’явлення до виконання
2 академічні години	Відновлення втрачених матеріалів судових проваджень в умовах воєнного стану
2 академічні години	Визнання та виконання рішень іноземних судів в Україні. Особливості звернень суду України із судовими дорученнями до іноземного суду
2 академічні години	Особливості залучення правників-науковців до розгляду справ у судах (статус правника-науковця та наукового висновку в судовому процесі)
2 академічні години	Процесуальні фільтри в касаційному провадженні, особливості їх застосування
4 академічні години	Навички надання домедичної допомоги працівниками апарату суду. Психологічна готовність. Залучення випадкових людей для надання допомоги. Виклик швидкої допомоги і приведення потерпілої особи у відновне положення до прибуття бригади швидкої допомоги. Правила поведінки в задимлених приміщеннях. Робота з постраждалими, які втратили свідомість. Евакуація постраждалих з вибухонебезпечних зон, надання першої домедичної допомоги, зупинка кровотеч, фіксація переломів перед евакуацією. Види критичних станів постраждалих
Для проведення занять із секретарями судових засідань Верховного Суду про особливості роботи в адміністративній, цивільній, господарській, кримінальній спеціалізаціях можна додатково використовувати теми із стандартизованих програм підготовки та підвищення рівня кваліфікації секретарів судових засідань відповідної юрисдикції	

--

Тренінги

24 академічні години	“Українська мова за професійним спрямуванням”
8 академічних годин	“Етикет ділового спілкування працівника суду”
6 академічних годин	“Комунікація суду в умовах воєнного стану”
4 академічні години	“Покращення рівня доступу осіб з порушенням слуху до правосуддя”
6 академічних годин	“Забезпечення особистої безпеки суддів і членів їхніх сімей, працівників апаратів судів. Громадська безпека”

Семінари–практикуми

4 академічних години	“Психологічні особливості спілкування з малолітніми / неповнолітніми учасниками судового процесу”
4 академічних години	“Подолання наслідків психотравми: психологічна допомога”
4 академічних години	“Інформаційна війна – як вийти переможцем”
4 академічних години	“Вплив стресу та розвиток життєстійкості особистості”
4 академічних години	“Основи особистісного зростання”
4 академічних години	“Психологічні аспекти ефективної організації співробітників”
4 академічних години	“Стратегії підтримки психічного здоров’я у період змін”
4 академічних години	“Комунікація з учасниками бойових дій та потерпілими від воєнних злочинів”
4 академічних години	“Профілактика вигорання: як зберегти професійне здоров’я”
4 академічних години	Психологічна безпека в колективі суду
4 академічних години	Робота з інформаційним тиском у воєнний час
4 академічних години	Як говорити з людьми, які пережили втрату чи насильство?
6 академічних годин	“Від Русі до України: вітчизняна історія та українська мова в контексті державотворення”
6 академічних годин	“Мовна компетентність державного службовця”
6 академічних годин	“Загальні вимоги до оформлення непроцесуальних документів”
6 академічних годин	“Стандарти державної мови в юридичному дискурсі”
6 академічних годин	“Надання домедичної допомоги працівниками апаратів судів”

годин	
-------	--

Семінари

6 академічних годин	“Вступ до права ЄС: адаптація законодавства України та судової практики в перехідний період”
6 академічних годин	“Юрисдикція Суду ЄС: повноваження, порядок звернення та особливості провадження, преюдиційність рішень”